gestraft. De roede wordt om orde te bewaren nooit gebruikt, dit is den vrijen Amerikaanschen burger onwaardig; wel tracht men de jeugd in banden te houden door het opwekken van de eerzucht. Ook verzekert men dat het machinale leeren of instompen van de noodige kennis volgens een bepaald leerboek het doel is van vele onderwijzers. Daarom treedt de persoonlijkheid der onderwijzers op den achtergrond; het leerboek schijnt alles. Daaraan is het wellicht toe te schrijven dat meest vrouwen zich aan het onderwijs wijden. Behalve op de Universiteit, zitten op alle andere scholen meisjes en jongens op dezelfde schoolbanken, zonder dat dit schadelijke gevolgen oplevert. Bij het hooger onderwijs voor meisjes wordt het onderwijs in de kookkunst niet vergeten. Zeer praktisch.

De openbare scholen van N. Amerika heeten geheel neutraal; toch wordt in elke school bij den aanvang der lessen een hoofdstuk uit den Bijbel gelezen. Eene Staatsschool die eene godsdienstige kleur moest vertoonen naar de kerkelijke gezindheid der ouders, zou in Amerika niet kunnen bestaan, in aanmerking genomen het groot aantal kerken en secten.

Met groote kosten worden op vele plaatsen vrije scholen gesticht, zoowel door Protestanten als Roomschen. Sommige dier scholen danken hun ontstaan aan de omstandigheid, dat men voor zijne kinderen niet godsdienstloos onderwijs hebben wil, maar eene school op den grondslag zijner belijdenis. Anderen hebben meer het oog daarop, dat hunne kinderen Duitsch of Hollandsch zullen blijven spreken, waarom zij dan eene Duitsche of Hollandsche school oprichten, daar op de openbare lagere scholen uitsluitend in de Engelsche taal wordt onderwezen. Eene georganiseerde strijd tegen de neutrale godsdienstlooze staatsschool is in N.-Amerika nog niet begonnen; toch zijn er teekenen, die er op schijnen te duiden, dat men in de toekomst die principieele strijd zal hebben uit te strijden.

Is er wel eens beweerd, dat de vrije burgers der Amerikaansche Unie geen leerdwang of leerplicht noodig hadden, feitelijk is het waar dat die dwang of plicht reeds in zes Staten is ingevoerd. De kinderen *moeten* in die Staten van 14 tot 16jarigen leeftijd eene school bezoeken. Door elkander genomen verlaat het kind van een Amerikaan op elfjarigen leeftijd de school.

Het spreekt wel van zelf dat de jongelieden die op een of ander kerkelijk Seminarium opgeleid worden voor het predikambt, niet op 18jarigen leeftijd afgestudeerd zijn.

Er moet te Chicago ook een »Katholiek congres" gehouden worden, bij gelegenheid van de tentoonstelling te Chicago. De bekende kardinaal Ledockowski zond het program van bedoeld voorgenomen congres naar den paus, met verzoek het goed te keuren. Leo XIII zond het terug met de opmerking, dat twee zaken in het program gemist werden, die door de Roomschen van Amerika tot hiertoe te zeer verwaarloosd werden, en dat wel: de sociale quaestie en de onafhankelijkheid van den Heiligen Stoel. De paus beweert namelijk dat hij niet vrij genoeg is in zijn doen en laten, wanneer hij niet in bezit is van den z. g. kerkelijken staat om daarover ook als wereldlijk souverein den scepter te zwaaien.

Nu kan men zich wel voorstellen dat de Roomschen in N.-Amerika zich niet zeer warm maken voor het vraagstuk der wereldlijken macht van het hoofd der Roomsche kerk, en dit deed kardinaal Ledockowski Leo XIII dan ook weten. Maar de paus antwoordde hem: »Het is noodig dat in Amerika even als elders deze levensquaestie wordt besproken en bepleit, en het is uw plicht mijnheer de kardinaal, om nauwkeurige instructiën te geven omtrent de wijze waarop de discussie zal geleid worden, en de resolutiën aan te duiden die genomen moeten worden. Op die manier zullen ook de Amerikanen een blik wenden naar de wereldlijke macht."

Het valt echter te betwijfelen of de Roomsche Amerikanen zich er warm voor zullen maken, dat de Paus nog altijd niet in bezit hersteld is van den kerkelijken staat. Ofschoon wij de daad van Victor Emanuel, toen hij het wereldlijk gebied van den Paus onder zijn scepter bracht, moeten afkeuren, kunnen wij niet verstaan dat de overigens zoo scherpzinnige Leo XIII de quaestie van het bezit van zeker grondgebied *de* levensquaestie der Roomsche kerk noemt. Wij willen wel gelooven dat de luister van het pausdom in het oog der wereld verhoogd wordt, wanneer het hoofd der Roomsche kerk ook gebieder is van een staat, doch dat het regeeren als een aardsch vorst over een stuk land, eene levensquaestie voor de Roomsche kerk, is eene bewering die in lijnrechten strijd is met de feiten.

Dat Leo XIII, trots zijn hoogen ouderdom, de eischen van den tijd waarin wij leven goed verstaat, blijkt wel uit de omstandigheid, dat hij in de eerste plaats wilde dat door de Roomsche Amerikanen het maatschappelijk vraagstuk onder de oogen gezien wordt.

De Vereenigde Staten van Noord-Amerika hebben geen algemeene wetten die de kerken betreffen; elke staat heeft hare eigene bepalingen daaromtrent. Bijna elken staat heeft bepalingen gemaakt om te voorkomen, dat de goederen in de doode hand al te zeer vermeerderen. In New-York geldt als wet, dat, wanneer iemand sterft die eene vrouw of kinderen nalaat, hij slechts de helft van zijn vermogen aan kerken of kerkelijke instellingen vermaken mag. Eene erfstelling is slechts geldig wanneer het testament minstens twee maanden voor den dood van den erflater gemaakt is. Zouden er ook niet wetten te maken zijn, waarbij aan het opeenstapelen van millioenen dollars in één hand belet werd. Ons dunkt dit is nog grooter gevaar voor de maatschappij dan het vermeerderen van goederen in den dooden hand.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

In het verborgen land.

I.

Eens, zoo zegt de overlevering der Mahomedanen, werd den profeet Mahomed gevraagd wat wel het verdienstelijkste werk was.

»Het geloof," luidde zijn antwoord.

»En vervolgens?"

»De heilige krijg."

»En verder?"

»De pelgrimstocht naar Mekka."

De laatste is dus voor elke volgeling van den zoogenaamden profeet, een zaak van niet weinig gewicht. Elk Moslim, of Mahomedaan, elk man althans, moet minstens eens in zijn leven dien tocht naar Mekka doen. Mekka is de heilige stad der Arabieren, waar Mahomed heeft gewoond en geregeerd en te Mekka is hun heiligdom, de Kaaba. Geen wonder dat er elk jaar tweemaal honderdduizend vreemdelingen komen, allen natuurlijk Mahomedanen.

Langen tijd heeft men niet geweten wat er te Mekka plaats vond, en hoe 't met die bedevaarten gelegen was. Want de Mahomedanen vertelden het niet; een Christen mocht er niet komen, en een Europeaan die dat toch waagde stelde zich aan het grootste gevaar bloot.

Toch hebben enkelen dat gedaan en door hen weten wij eindelijk wat in dat verborgen land, in die stad Mekka, waar de Turken heerschen, jaarlijks geschiedt. Tot de moedige mannen, de vreemdelingen of „ongeloovigen", die zoover dorsten doordringen, behoort ook een Franschman, Leon Roches 1). Hij is met een karavaan meegegaan en heeft Mekka en al wat er gebeurde gezien en 't later verteld. Daarvan nu zullen we hier iets meedeelen.

Eenmaal per jaar, in de maand Rhama dan of Juli, komen van allen kant de pelgrims opdagen, die Mekka bezoeken. De stad die heilig is, als Mahomed's geboorteplaats, ligt tusschen kale bergen en heeft een 50,000 inwoners. De hoofdpersoon is de groot-sherif, een soort van Mahomedaanschen bisschop.

Vroeger kwamen de pelgrims altijd met karavanen, nu ook vaak met stoombooten, o. a. uit onze Oost. Die booten lossen dan te Djeddah, de haven van Mekka.

Zoodra nu een pelgrim op een dagreis afstands van Mekka is, moet hij een gewaad aantrekken dat irham heet. Het bestaat uit twee stukken katoen, linnen of wol en ziet grijs of wit. Het eene stuk slaat men om de lendenen; het andere om hals en schouders, doch zoo, dat de rechterarm ongedekt blijft. Alle overige kleeding is verboden; het hoofd is ongedekt en men draagt een soort schoenzolen. Zoo lang een pelgrim dus gekleed is, laat hij ook zijn hoofd niet scheren, hij loopt altijd statiglijk, mag volstrekt niet twisten en doodt geen enkel levend wezen. Dit laatste vooral is een lastig gebod, want in een warm land onder veel menschen en meest juist geen zindelijke, wil 't nog al eens gebeuren dat zekere kleine gedierten zeer sterk vermenigvuldigen en toonen dat ze er zijn, door fel te bijten. Maar dat wordt gaarne verdragen.

Ook de vrouwen die den pelgrimstocht doen, moeten zulk een irham dragen, die dan bestaat uit een sluier, welke het gelaat bedekt en een reep wollen of katoenen stof, die zoo lang is, dat zij er zich geheel inwikkelen. Zelfs handen en voeten zijn niet zichtbaar; in de warmte een lastige mode.

Na een vaak lange reis, krijgt de reiziger de heilige stad in 't oog, met haar vele torens en minarets (slanke torentjes op de moskeeën.)

De karavaan houdt nu stil; de kameelen worden gestald in een herberg of karavanserai van de voorstad, en de pelgrims gaan te voet — 't mag niet anders — Mekka binnen.

De heilige stad valt iemand die uit Europa komt ontzettend tegen, gelijk de meeste steden in het Oosten. Wel vindt men er steenen huizen van verscheiden verdiepingen en breede straten, maar vergeefs zoudt gij er boomen, pleinen of gedenkteekenen zoeken. Bestrating ontbreekt geheel en de reiziger weet niet wat het ergste is: het stof dat met mooi weer hem bij wolken in 't gezicht waait, of de modder waardoor hij baadt zoodra 't regent. Onze zindelijke huismoeders zouden er van gruwen, maar in 't Oosten neemt men het zoo nauw niet.

Duidelijk ziet men dat degenen die de stad gebouwd hebben slechts één gedachte hadden, namelijk er een groote herberg, een plaats van huisvesting van te maken. De pelgrims, zegt onze reiziger, worden er gemakkelijk onder dak gebracht en tevens wordt van hen gehaald wat maar mogelijk is.

Een der onaangenaamste dingen in dit heete land is 't gebrek aan goed water te Mekka. Wel zijn er putten, maar hun water smaakt zout. Alleen de heilige put Zemsem maakt hierop een uitzondering. Het beste water komt uit een waterleiding die aan de sherifs behoort. Deze nu willen dat water wel verkoopen maar zijn er heel duur mee.

(Wordt vervolgd.)

AAN VRAGERS.

Hoe kon men vroeger spreker van de zeven provinciën? — vraagt een onzer lezers, die o. a. wijst op den naam van De Ruyters schip. Ons land is toch niet grooter geworden en heeft nu 11 provinciën.

Allereerst zij opgemerkt, dat ons land wel iets grooter is geworden dan toen het de zeven provinciën heette. Verschillende deelen van Noord-Brabant en Limburg zijn er bijgekomen. Een groot deel van wat nu zoo heet noemde men toen de »generaliteitslanden", omdat zij aan de »generaliteit" dit is aan heel onze republiek behoorden.

Dat er maar zeven provinciën waren kwam zoo: Limburg en 't grootste deel van Brabant er buiten gerekend werd ons land aldus verdeeld:

1. Friesland.
2. Groningen of stad en lande, waar ook Drenthe bij behoorde.
3. Overijsel.
4. Gelderland.
5. Utrecht.
6. Holland (Noord en Zuid.)
7. Zeeland.

Diezelfde lezer vraagt ons naar de beteekenis van de woorden *markgraaf*, *pluimgraaf* en *dijkgraaf*.

Het woord graaf beduidt eigenlijk metgezel t. w. van den vorst, of andere een hooggeplaatst persoon die hem dient, een of anderen post vervult. Zoo was de *markgraaf* de man, die de *mark* of *grens* bewaakte; de *pluimgraaf* zorgde voor al het *pluimgedierte* of gevogelte; de *dijkgraaf* eindelijk is nog in onzen tijd de man, die moet toezien dat de *dijk* onderhouden wordt.

HOOGENDIJK.

1) Uit te spreken ongeveer als: Roo-sje.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Oosterzee en Echten, A. H. Nieboer, cand. — Nieuwdorp, J. W. Wechelaar te Dirkshorn. — Emmen, G. van Halsma te Siddeburen. — Roseland (N.-A.), J. Robbert te Linten. — Zuid-Beierland, A. Roorda, cand. te Kampen. — Woerden, M. Keulemans te Zierikzee. — Hoogvliet, J. J. Dekkers te Ouderkerk aan den Amstel **A.** — Harlingen **B**, F. Rispens te Steenwijk. — Schiedam **B**, F. W. Sluijter te Heeg.

AANGENOMEN: Veere, J. C. Raamsdonk, cand. te Kampen. — Zuidbroek, P. Bos, cand. van de Theol. school te Kampen.

BEDANKT: Dordrecht, J. Hania Pzn. te Oosterbierum. — Venendaal **B**, W. Ringnalda Gz. te Groningen **B.** — Medemblik, J. C. Raamsdonk, cand. te Kampen. — Oranje City (N.-Am.), J. van Goor te Harlingen **A.** — Maassluis **B**, W. H. Oosten te Middelburg **B.** — Serooskerke op Walcheren, L. Adriaanse te Zeist **B.** — Oude-Wetering c. a., A. M. Donner J.Hz. te Assen.

Oud Gereformeerde Kerk.

AANGENOMEN: Kampen, H. Jansen te Sluten (N.-H.)

Nederduitsche Herormde Kerk.

BEROEPEN: Zeddam (Geld.), Jhr. J. van Gesseler te Ingen. — Herwijnen, Van der Plas te Leerbroek. — Tull en 't Waal, J. P. Hattink te Nieuwerkerk aan den IJsel. — Drempt, A. F. van der Scheer te Oudehorne. — Monster, P. Kuylman Jr. te Bunnik. — Dinther, M. Buchli Fest te Hillegom. — Laren, A. J. Roozemeijer te Bahr en Latum. — Noordeloos en Overslingerland, P. Kuijlman te Bunnik. — Herwijnen, F. P. J. van de Plassche te Leerbroek c. a. — Zeddam, J. van Gesler te Ingen. — Gouderak (toez.), F. F. J. van de Plassche te Leerbroek c. a. — Nijega c. a., H. Visscher te St. Johannesga. — Hedel (toez.), J. Boss te Maria Hoorebeeke (België.) — Monster, P. Kuylman te Bunnik. — Babyloniënbroek en Hill, W. H. H. Dijkman te Breskens. — Zuilichem en Niekwaal, Rappard te Andel. — Blokker, J. Zegers Wzn. te Aartswoud. — Nijehaske (toez.), Boersma te Heemse (Overijsel.) — Ouderkerk aan den IJsel, A. Renier te IJsselmuiden. — Heer Hogowaard, G. van Wijhe te Arkel.

AANGENOMEN: Leersum, J. H. Gunning E.Bz. te Oosthem. — Brielle, A. Verkouw te Gent c. a. (boven Nijmegen.) — Wervershoof, F. Tammens, cand.

BEDANKT: Bergschenhoek, W. Zijlstra te Vuursche. — Tienhoven, C. Barneveld te Zandvoort. — Middelburg, L. H. F. A. Faure te Rheden. — Charlois en Katendrecht, J. A. van Boven te Ede. — Otterloo, J. J. Ruys te 's Gravelduin Capelle c. a. — Nijkerk (Geld.), J. van 't Hooft te Vlaardingen. — Dockum, A. Bruining Jz. te Grootebroek. — Kornjum, C. H. Ris Lambers J. A Pz. te Oostvoorne.

Correspondentie.

M. te Johannesburg. Uw stuk is te uitvoerig voor plaatsing.

Advertentiën.

ADMISSIE-EXAMEN.

Het eerstvolgend examen ter toelating tot de lessen aan de **Vrije Universiteit** gegeven, zal D. V. worden afgenomen **DINSDAG 19 SEPTEMBER.** Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht, zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende, **vóór of op Dinsdag 12 September.**

Krachtens besluit van den Senaat, zal voortaan het Admissie-examen in de maand Januari niet worden afgenomen, maar alleen in de maanden Juni en September.

De dec. der lit. fac.,
Dr. J. WOLTJER.

ORGEL.

Te koop wegens verhuizing een nog nieuw **Amer. Orgel**, voor lagen prijs. Voor verdere inlichting zende men fr. br. onder lett. B. aan den Boekh. D. BROUWER, Stroovoer 8, *Rotterdam.*

Kerkorgels.

Voor de levering, reparatie en stemmen van Kerkorgels beveelt zich beleefd aan de

Firma J. M. W. STOKER,
Orgelhandel, Hilversum, Stationsplein 2.
Conditiën, inlichtingen en prijsopgave worden op aanvrage gaarne toegezonden.

ZELDZAAM.
Karrenverhuurderij

TE KOOP, die reeds 20 jaar bestaat, flink bestaan, met *f* 300 à *f* 400 's jaars overwinst. Koopsom *f* **1200** à contant, direct te aanvaarden. Franco brieven, letters O. O., Advertentie-bureau T. H. VAN LUIJK, Potgieterstraat 61, *Amsterdam.*

Breebaart's Orgelhandel,

Damrak 23, Amsterdam,
ruim 200 stuks in voorraad.
Laagste prijzen. *Vraag Catalogi.*

WORLEDGE'S
HEAD-ACHE LOTION

is het beste, onschadelijke middel tegen

HOOFDPIJN

(uitwendig te gebruiken).

Verkrijgbaar door het geheele Rijk in flesschen van:

500 gr. à f 0.80; 250 gr. à f 0.45; 125 gr. à f 0.25.

Hoofd Agent voor Nederland en Koloniën
JAN W. HAVERKAMP,
SPUISTRAAT 54, AMSTERDAM.

Verschenen:

De gedachtenis des Rechtvaardigen.

Korte beschrijving van het leven en zalig afsterven van

Mej. GEERTJE F. MEINDERS,
geb. PETERSEN.

Met haar Portret.

Prijs *f* **0.50.**

Amsterdam. **J. A. WORMSER.**

Dezer dagen verschijnt:

Voor God en de Gemeente.

TOESPRAAK

in de Ure des Gebeds, voor de Generale Synode der Gereformeerde Kerken in Nederland,
te Dordrecht gehouden 29 Augustus 1893 en volgende dagen, door

W. H. GISPEN.

Roy. 8°. formaat. — Prijs 25 Cent.

Leiden. **D. DONNER.**

EEN UITNEMEND GESCHENK VOOR JONGELIEDEN

Een uitverkoren vat.

Het leven van Johannes Calvijn, aan het Nederlandsche volk verhaald.
Met voorrede van

Ds. J. J. A. PLOOS VAN AMSTEL

en portret van CALVIJN.

Prijs *f* **1.20, gebonden** *f* **1.80.**

Amsterdam. J. A. WORMSER.

G. F. JURJAANZ, Orgelmaker.

Amerik. Orgelhandel,

Haarlommerdijk 88, Amsterdam.
Steeds voorhanden uitgebreiden sorteering, van de soliedste fabrieken.
Directe aanvoer. Laagste Prijzen.
VRAAG CATALOGUS.
Engros en Détail.

UITGAVE van HÖVEKER & ZOON,
TE AMSTERDAM:

GEDICHTEN

VAN

J. A. WORMSER.

Prijs f 1.25. In stempelband f 1.90.

Vrije Universiteit.

De zomermaanden hebben niet veel aanleiding tot mededeelingen gegeven. En toch hoop en vertrouw ik, dat zij voor het universitaire leven niet zonder groote beteekenis en invloed ten goede zijn. Immers voor velen zijn zij een tijd van rustige studie, van voorbereiding voor de examina, die in het verschiet liggen; terwijl nieuwe krachten en frisschen moed werden opgedaan om de academische lessen te hervatten, waarnaar stellig nà zoo lange schorsing reikhalzend wordt uitgezien. Ook wordt de eigenaardige gezelligheid en het nut van het onderling verkeer aan de academie nog meer gewaardeerd, wanneer men, na een paar maanden verstrooid te zijn geweest, weer bij elkander komt uit alle deelen des lands. Zeer hoop ik ook, dat veel in stilte zal gewerkt zijn om de belangstelling voor het Hooger Onderwijs op den bodem der Schrift op te wekken. De zoo goed bezochte algemeene vergadering, te Arnhem gehouden, zal haar doel in dat opzicht niet hebben gemist; ook onze studenten zullen in de onderscheidene kringen ons beginsel hebben hoog gehouden, en bovenal onze broeders regenten en correspondenten hebben een kostelijken tijd gehad, die zeker door velen niet ongebruikt is gelaten.

Voor de kerken was weer winste te boeken, door de welgeslaagde examina voor de classes van de heeren H. C. van den Brink en P. C. E. Sillevis Smitt, welke heeren resp. door de kerken van Rinsumageest en van Monster tot Bedienaren des Woords geroepen zijn. Zegene de Heere hen rijkelijk in dit hun gewichtig ambt! In de literarische faculteit werd met goed gevolg het candidaats-examen afgelegd door den heer H. J. Flipse.

W. HOVY.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan contributiën: Door den heer F. A. Bouma te Akkerwoude *f* 38; per post ontvangen *f* 6; door den heer M. Gaikema te Baijum *f* 35; door den heer J. Hartkamp te Maassluis *f* 9 10.

Aan Collecten: van de Geref. kerk te Amsterdam B, 1/2 coll. *f* 256.56; van idem te Gerkesklooster *f* 9.38; van idem te Kollum A *f* 5.25; van idem te Veenwoudaterwal *f* 1.90; van idem te Kooten en Twijzel *f* 2; van idem te Oostermeer *f* 1.82½; van idem te Westergeest *f* 1.78; van idem te Burum *f* 6 01⅝; van idem te Vlaardingen B *f* 48; van idem te Ooltgensplaat *f* 1.20; van idem te Lexmond *f* 11 05; van idem te Boornbergum *f* 1.75; van idem te Drachten *f* 6 51½; van idem te Rottevalle *f* 2 16; van idem te Surhuisterveen *f* 2.15; van idem te Opeinde-Nijega *f* 2 42½; van idem te Oudega (Smallingerland) *f* 3.15; van idem te Drogeham (A) *f* 2.50; van idem te Bergen op Zoom *f* 5.25; van idem te Gaastmeer *f* 3 25; van idem te Driebergen *f* 12.26.

Voor het Studiefonds:

Bij Prof. Dr. A. H. de Hartog ingekomen: door Jb. van O. van Mevr. M. te S. *f* 10; van Mej. M. M. te S. uit een busje *f* 4; van de Ger. kerk te Vrouwenpolder *f* 2.65.

S. J. SEEFAT, *Penningmeester.*

Hilversum.

P. VAN EIJK.

FIRMA JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 15--17, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, vreemde COUPONS enz. Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO met rentevergoeding van 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Uitgaven van J. A. WORMSER, te Amsterdam.

WERKEN van Dr. A. KUYPER.

Het werk van den Heiligen Geest.

Deel I. **Voor de kerk in haar geheel;** Deel II en III. **Voor de enkele personen.** In fraaien stempelband *f* **8.90;** ingenaaid *f* **7.50.**

Afzonderlijke deelen zijn niet verkrijgbaar.

Dagen van Goede Boodschap.

I. In den Kerstnacht. II. De Paaschmorgen. III. Op den Pinksterdag. IV. Oud- en Nieuwjaar.

Prijs van de geheele serie in vier fraaie stempelbanden *f* **5.60;** in vier deelen ingenaaid *f* **3.60.** Elk deel is op zichzelf compleet en verkrijgbaar, geb. à *f* **1.75,** ing. à *f* **1.20.**

Gomer voor den Sabbath.

Meditatiën over en voor den Sabbath

In stempelband *f* **2.40;** ingenaaid *f* **1.90.**

Tractaat van den Sabbath.

Historische dogmatische studie,

Prijs *f* **1.60. Gebonden** *f* **2.10.**

Voor een Distel een Mirt.

Geestelijke overdenkingen bij den Heiligen Doop, het doen van Belijdenis en het toegaan tot het Heilig Avondmaal.

Ingenaaid *f* **1.30. — In stempelband** *f* **2.30.**

Uit het Woord. Bijbelstudiën.

Eerste serie, deel II. Tweede serie, deelen I, II, III. Prijs per deel *f* **3.40.** Gebonden *f* **3.90.** Deel I en II van de Eerste Serie zijn uitverkocht.

De Vleeschwording des Woords.

Prijs *f* **1.90.** Gebonden *f* **2.40.**

Tractaat van de Reformatie der Kerken.

Aan de zonen der Reformatie hier te lande aangeboden op Luthers vierde eeuwfeest.

Prijs *f* **2.50.**

De twaalf Patriarchen.

Bijbelsche Karakterstudiën. Prijs net ingebonden *f* **1.—,** ingenaaid *f* **0.75.**

De drie Formulieren van Eenigheid,

voor kerkelijk en huiselijk gebruik, benevens het **Kort Begrip der Christelijke Religie,** uitgegeven door de Predikanten C. A. RENIER en B. VAN SCHELVEN. *Achtste Vijfduizend.* Prijs gecartonneerd *f* **0.40;** 25 ex. *f* **9.50;** 50 ex. *f* **18.—.** In rood linnen stembelband *f* **0.90.** Dezelfde uitgave met wit papier voor handteekeningen *f* **1.25.**

Calvinisme en Revisie.

(Eerst verschenen in The Presbytorian and Reformed Review, Juli 1891).

Prijs *f* **0.50.**

Scolastica.

Het geheim van echte studie. 2de druk. Prijs *f* **0.40.**

„Is er aan de publieke Universiteit ten onzent plaats voor eene Faculteit der Theologie?"

REFERAAT voor de meeting, gehouden ter gelegenheid van de tiende jaarvergadering der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag.

Prijs *f* **0.60.**

„Sion door recht verlost."

TIJDREDE. Prijs *f* **0.50.**

Tweeërlei Vaderland.

Prijs *f* **0.50.**

MARANATHA.

REDE ter inleiding van de DEPUTATEN-VERGADERING, gehouden te Utrecht op 12 Mei 1891

Prijs *f* **0.25.**

Bij getallen ter verspreiding tot verminderden prijs.

HET SOCIALE VRAAGSTUK en de Christelijke Religie.

REDE ter opening van het SOCIAAL CONGRES, den 9den November 1891.

Prijs *f* **1.—.**

Handenarbeid.

Overdruk (*ter verspreiding*) uit »De Standaard". Prijs *f* **0.15;** 25 ex. *f* **3.—;** 50 ex *f* **5.—;** 100 ex. *f* **8.—.**

GEDRUKT TER KON. NED. STOOMDRUKKERIJ, WARMOESSTRAAT 106, AMSTERDAM.